

סיפורים נפלאים פרשת אמור

"אמור... ואמרת" (כא, א)

"להזהיר גדולים על הקטנים" (רש"י)

מסופר שהמשגיח הרב יחזקאל לוינשטיין קיבל מכשיר חשמלי ובתוך הקופסה היו הוראות מפורטות כיצד יש לטפל במכשיר וכיצד להפעילו אמר המשגיח בהתפעלות: "תראו, מכשיר חשמלי שנקנה, מצורפת לו חוברת הסבר והוראות הפעלה, קל וחומר האדם שהוא מכונה פלאית שמכילה לב, כליות, טחול, קיבה, עינים, אף, פה, ידיים! כתוב: 'ומבשרי אחזה אלו-ה'". מתוך התבוננות במערכות הגוף, יעלו הרהורי תשובה.

יש להנחיל לילדים תמימות בעבודת ה', להראות שאנו עושים רצון ה' ע"י דוגמה אישית.

מסופר על בנו של החפץ חיים שנכח בכנס שהשתתפו בו אדמו"רים וראשי ישיבות, וכל אחד התחיל לספר מופתים איך האדמו"ר שלו גוזר והקב"ה מקיים. שאלו את בנו של החפץ חיים: "אלו מופתים אבא שלך עושה?" ענה להם הבן: "אבא שלי עושה את המופת הגדול ביותר: כל מה שהקב"ה גוזר, אבא שלי מקיים, וזו גדולתו".

"והאמת - יסוד בניין", מסופר במדרש על רשע גמור שחזר בתשובה בזכות שקיבל על עצמו שלא להוציא דבר שקר מפיו. וכיצד? שאם היה הולך לדבר עבירה היה חושב: אם ישאלוני - מה אשיב? אם ישאלו אותי היכן היה האם יגיד "הלכתי לשדוד בנק"? אם יאמר אמת - הוא יבוש ויכלם, ואם יאמר שקר - הוא יעבור על מה שקיבל. הוא קיבל על עצמו לומר רק אמת וזוה נמנע ולא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד.

אדם המחליט ללכת בדרך האמת - ימנע בעקבות ההחלטה הזו מכל צרה ויגון. עצם הנכונות לעבור רק על דבר אמת תמנע ממנו לשקר. "ולפי גודל מעלת האמת וגנות השקר והרעות הנמשכות ממנו ראוי לאדם להתחזק לחנך את בניו במידת האמת וממנו יראו שמקפיד על דבר אמת וכן יעשו, ויעמוד על המשמר עליהם שלא ימצא בפיהם לשון תרמית, ואם יעשו דבר שלא כהוגן, ועשה שידו על האמת, ובכן ימחל להם באותו פעם ולא יכח, רק יזרזם שלא יוסיפו לעשות, ואם ידברו שקר יוסיפו להכותם מכה רבה על השקר, ויגדל בעיניהם עוון השקר באופן שיחרדו בניו ויזהרו מאוד, עד שיעשה להם טבע שלא לדבר שקר". (אמונה שלמה, פלא יועץ)

"אמור... ואמרת" (כא, א)

"להזהיר גדולים על הקטנים" (רש"י)

באחד ממוסדות החינוך במרכז הארץ נערך מבחן פומבי. במהלך המבחן התבקש כל תלמיד לעלות לבמה ולספר לציבור הנוכחים "מה הוא הדבר האהוב עליך ביותר".

הילדים הגיבו בהתאם, וכל אחד מהם הציג בתורו את אהבתו לתורה, לתפילה, למידות טובות, לחסד, לשבת, למצוות שבין אדם לחברו וכו'.

הנהלת המוסד וחבריה הביעו שביעות רצון מתשובות

הילדים. בכך ניכר החינוך המעולה והשאיפות הזכות שמעניקים לילדים בתלמוד התורה.

הילדים עלו לבמה בזה אחר זה ולא היתה צפויה הפתעה. מי שעורר את הסערה היה אחד התלמידים שעלה לבמה, וכאשר נשאל ע"י המלמד, כמו כולם, מה הדבר האהוב עליו ביותר, השיב: "צ'ולנט - חמין"! לרגע הושלך הס באולם. ציבור הנוכחים לא האמין למשמע אוזניו. הילד חזר בשנית על דבריו, ואמר ברמקול באוזני הכל: "הדבר שאני הכי אוהב הוא הצ'ולנט - החמין של שבת..." פניהם של הורי התלמיד התכרכמו מבושה, ולא פחות מכך גם אנשי ההנהלה, שהבינו שתשובה זו גורמת להם לירידת המניות של המוסד.

משהסתיים האירוע, קרא המנהל לילד הצידה ושאל אותו מה הביא אותו להחלטה זו. השיב הילד תשובה מבישה: בשולחן השבת אצלינו בבית, משתדלים תמיד לומר דברי תורה במהלך הסעודה, ואבא מבקש מאתנו לדבר בקול וברור, שישמעו היטב את הנאמר. אם אחד הילדים אינו מקשיב - אבא גוער בו. אבל כאשר מגיע סיר הצ'ולנט אל השולחן, אבא שוכח לגמרי מדברי תורה ושוקע כל כולו בצלחת... באותם רגעים אי אפשר לשוחח עם אבא על שום דבר והוא אינו מסוגל להאזין לדברי התורה שעדיין נאמרים. אוזניו כרויות כבר לדבר אחר, לצ'ולנט...

המסקנה שלי, "סיים הילד - שיש דבר העומד מעל דברי התורה, והוא הצ'ולנט..."

ילד זה ספג וקלט את הדברים כפי שקלט ולא אליו נבוא בטענות אלא למי שמהווה עבורו דוגמה אישית.

אדם עשיר נאנח לפני רבו ושאלו: "כל חיי הדרכתי את ילדי בדרך התורה. איני מביין מדוע אין הם עוסקים בתורה! כל חיי הסברתי להם שהתורה חשובה יותר מכסף, הבטחתי להם שיסירו דאגה מליבם בעניין הפרנסה, קניתי לכל אחד מהם דירה, וכל ילד קיבל תוכנית חסכון בבנק, ואף על פי כן, ילדיי אינם שומעים בקולי ויוצאים למסחר".

ענה לו הרב: "איני חושב שהצדק איתך. לפי מה שראו עיני, בליל שבת בנך הקטן הפריע לך וכדי להרגיז אותך כיבה את האור. ענית לו: 'האם אתה חושב שאתה מזיק לי? אתה מזיק לעצמך! אתה הוא זה שחללת שבת'. התפלאתי מאוד על תשובתך המאופקת.

למחרת, שיחק ילדך עם אגרטל מקריסטל שערכו רב. האגרטל היה מונח על השולחן, וברגע של חוסר תשומת לב, שמט בנך את האגרטל מידי והאגרטל התנפץ לרסיסים. באותו רגע התנפלת עליו, צעקת עליו בקולי קולות והכית אותו ללא רחם. אתה מצהיר שהתורה והמצוות הם העיקר, אבל בפועל הילד קולט ומבין בהירות מה חשוב לך באמת. הרי כשילדך חילל את השבת לא התנפלת עליו ותקפת אותו כפי שתקפת אותו ששבר את האגרטל!" (מתוך "שיר השירים" המבואר)

"ולא תחללו את שם

קדשי" (כב, לב)

פעם באה אשה אומללה לפני הרבי רבי יעקב דוד

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין ביוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

סיפורים נפלאים פרשת אמור

בחלומי שחברי ב"ד של מעלה יושבים ודנים אותי, והנה עומדים הם לפסוק שעליו להסתלק מן העולם, בראותו כן, החל הרידב"ז להתחנן על נפשו שישאירוהו בהאי עלמא כי עומד הוא באמצע כתיבת ביאורו על הירושלמי, ובאם יעלוהו לשמי רום לא יצא החיבור לאור עולם, אך מן השמים ענוהו, שיבוא אחר וישלים את החיבור, הוסיף הרידב"ז לומר שהוא עומד לימין הרבה אלמנות ויתומים לפרנסם ולספק להם את כל צרכיהם, ומי יתן להם אכלם אחר שהוא יסתלק מן העולם, ענו לו, בוא יבואו שני'בעלי חסד' תחתך והם יעזרו לאלמנות. עד שעמד הרידב"ז ואמר הרי מ'ליל שיש' כבר פרושה המפה על שולחני לכבוד שבת קודש, ואני וביתי מקבלים את השבת בעוד היום גדול בתוספת הראויה לשמה, כשמוע כן הדיינים בבית דין של מעלה, פסקו, שבזכות זה ישאר בעולם הזה עוד שנים רבות, ואכן זכה לסיים את חיבורו על הירושלמי ואף לעלות לארץ הקודש ולכהן כרבה של צפת.

"כאשר עשה כן יעשה לו" (כד, יט)

אין יהודי שאין בו מעלה, גם כשהוא בשפל המדרגה. לפעמים דוקא מעלה זו, מתוך שלל החסרונות, כש"מלבים" אותה, יש בכוחה להחזירו למוטב ולהצילו מרדת שחת, וכמעשה שלפנינו: באשר נסע פעם הגאון רבי גמד בער ליבוביץ זצ"ל ברכבת, ישב לידו יהודי שאינו שומר תורה ומצוות. וכאשר הלה הבחין ברבי ברוך בער, הרגיש אי נעימות שהוא בגילוי ראש ומיד הניח ידו לכסות את ראשו. כשראה זאת רבי ברוך בער, החל לגלגל עמו שיחה במשך שעה שלימה ואף הרעיף עליו דברים חמים, ובטרם ירד, נפרד ממנו בחביבות.

תמיהה הרבנית באזניו: הלא הנך מנצל תמיד את זמנד ללימוד ומה ראית לדבר עמו בזמן כה ארוך ועוד בכזו חביבה? השיב לה רבי ברוך בער: האם לא הבחנת שכאשר ראה אותי התבייש וכיסה ראשו? דבר זה מראה שנתר בו איזשהו ניצוץ יהודי ולא פרק עול לגמרי. רציתי ללבות בו את אותו ניצוץ בכך שתבער חזרה הלהבה, לכן דיברתי עמו והשתדלתי לקרבו. (הרב הדומה למלאך)

הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל הרגיל את התלמידים לראות תמיד אך ורק את הטוב שבזולת ואת מעלתו ואף להחמיא לו על כך. והיה אומר בצחות: "בשביל מחמאה שנתתי, לא קיבלתי מאף אחד סטירה"... אך הקפיד שמחמאה לאחד לא תבוא על חשבון האחר.

ופעם כאשר אחד מבני הבית החמיא לרבי שמואל ביחס לאחרים הגיב בחריפות: "אתה רוצה להחמיא-תחמיא, אבל לעולם לא על חשבון אחרים!..."

וסיפר הגה"צ רבי דן סגל שליט"א: מעשה שאמרו לפניו על מרביץ תורה אחד שאומר את השיעור בצורה יבשה, בשונה ממנו שאומר את הדברים "חי"... מיד הגיב רבי שמואל ואמר: "כך צריך להיות! תורה לא צריכה גינונים! כך גם אני הייתי צריך לנהוג, אך מה אעשה שזה הטבע שלי..." (ראש הישיבה)

מאמשינוב זצ"ל ומררה בבכי: בנה מת ממחלת השחפת, ועתה מאיימת סכנת מות גם על הבן השני, שאף הוא חלה במחלה זו. פנה הרבי למלוויו ואמר: "מה האשה הזאת רוצה ממני, מי אני שאוכל לעזור לה". כאשר הוסיפה לעמוד ולבכות, נכמרו רחמי עליה, קם מכסאו ואמר: "אני מבטיח לך שבנך יבריא לגמרי". התאוששה האשה מהבטחת הרבי, קמה והלכה לדרכה, תוך אמונה שלימה שבנה יבריא בקרוב, ואילו הרבי פנה למלוויו ואמר להם: "וכי מה יכולתי לעשות, אילו לא הייתי מבטיח לה שבנה יבריא, הלא הייתה עומדת כאן כל היום ובוכה".

אחרי שהבטיח, עמד רבי יעקב דוד בתפלה להשי"ת, וכה אמר: "רבנו של עולם, הרי אשה זו חושבת שאני צדיק, ואם לא תקבל ברכתי עלול חלילה להגרם חילול ה' ויאמרו שדברי הצדיקים לא מועילים. אף שאין אני צדיק, הרי לדעתה אני צדיק, אנא ה' חוסה נא שלא יצא מתחת ידי חשש של חילול ה'". ואכן נענה אותו צדיק, וברכתו ותפלותיו הועילו לרפא את בנה החולה. (גדולי הדורות)

כאשר היו מבקשים ברכה מהגאון רבי הלל זקס זצ"ל, גם משום היותו נכדו של החפץ חיים, היה רגיל להשיב למבקשים: "אין מזה כלום שאני נכדו של החפץ חיים אלא רק לענין דבר אחד: היות ובני אדם רואים בכך מעלה, אם כן עלי להזהר יותר מאחרים מחילול ה' שכן עלול אני להענש יותר".

וכך אמנם הנחה רבי הלל אף את ילדיו והיה אומר להם תמיד שלא כדאי לדבר על יחוסם, היות ואם חבר מכיר אותם כנכדי החפץ חיים והם נכשלים חלילה בלשון הרע או אף בחטא אחר, הרי העון חמור יותר... שיש בזה יותר חילול ה'. (מאמר לזכרו)

"ונקדשתי" ... (כב, לב)

סיפר הגר"ש שבדרון זצ"ל על אביו כיצד במעשיו קידש שם שמים בעיני הגויים.

אחרי שהיה רב בעיירה חאצעמור במשך שש שנים, עזב את כסא הרבנות והתיישב בכפר. קנה לו שדות וכרמים, וה' הצליח מעשיו והתעשר ויכל לעסוק בתורה בשלוה במשך שבע עשרה שנים. במשך כל השנים הללו היה ידוע בפי כל הגויים אשר סביבותיו, והיה נקרא בפייהם "הרב שאין הברד יורד על שדותיו" שכן הוא התפרסם בצדקותו ובחסידותו והקפיד לא להעסיק עכו"ם בשבת בנכסיו אף באופנים המותרים.

ובמשך כל השנים הללו שהיה בכפר, כאשר היה יורד ברד ומקלקל את שדות התבואה של הגויים, ראו כולם כי על שדותיו לא ניתן הברד. ועל כך אמרו כל הגויים: "משום שהרב שומר על השבת, שומר האלוקים על שדותיו". ונתקדש ש"ש על ידו.

"שבת היא לה' בכל מושבותיכם" (כג, ג)

סיפר הגאון הגדול רבי יחזקאל אברהמסקי זי"ע מאי דהוה עם זקיניו הרה"ק הרידב"ז זי"ע (בסוף ימיו היה רבה של צפת), שבעת שכינה כרבה של העיר סלוצק המעטירה, חלה מאד ושכב על ערש דווי, באחד הימים נרדם הרב וירא